

Основни икономически и политически решения в ЕС

Акценти

Съветът постигна съгласие по предложението за регламент за REPowerEU.

Основни резултати

► Регламентът REPowerEU дава възможност да се финансират ключови инвестиции и реформи. Целта е постепенно премахване на зависимостта на Съюза от вноса на руски изкопаеми горива, като се укрепи стратегическата автономност на ЕС чрез диверсификация на енергийните доставки и повишаване на независимостта и сигурността на енергийните доставки.

В позицията си Съветът предвижда мобилизирането на 20 млрд. евро за финансиране за REPowerEU чрез комбинация от източници на финансиране в рамките на Европейската система за търговия с емисии, като същевременно ще се запази гладкото функциониране на системата. Финансовите министри постигнаха съгласие и по коефициента на разпределение на допълнителните 20 милиарда евро, предложени от Европейската комисия.

Съветът ограничава задължението на държавите членки да представят главата за REPowerEU само до случаите, в които желаят да поискат допълнително финансиране по плановете за възстановяване и устойчивост под формата на заеми по Механизма за възстановяване и устойчивост, безвъзмездна подкрепа от нови приходи или новопрехвалявани ресурси от програми със споделено управление.

Освен това Съветът позволява в специалната глава за REPowerEU да бъдат включени мерки от решението за изпълнение на Съвета, които няма да бъдат осъществими в случай на актуализация в низходяща посока на максималното финансово участие през юни 2022 г.

Съветът също пояснява, че държавите членки могат да поискат подкрепа под формата на заем до 31 август 2023 г.

Съветът включва и възможността за доброволни трансфери от резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брекзит, както и от Фонда за справедлив преход.

Що се отнася до възможните дерогации от принципа за ненанасяне на значителни вреди по отношение на инвестициите за подобряване на енергийната инфраструктура и съоръжения, за да се отговори на непосредствените нужди от сигурност на доставките на нефт и газ, беше постигнат внимателен баланс, който има за цел да ограничи допълнителната административна тежест за държавите членки. Съветът задължава държавите членки да предоставят обосновка на Комисията, когато желаят да се отклонят от принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Съвет на
Европейския съюз

Заседание на Съвета на
Европейския съюз
(Икономически и
финансови въпроси)

Люксембург, 4 октомври

© Съвет на Европейския съюз

Дневен ред:

- Регламент за включване на глава REPowerEU в плановете за възстановяване и устойчивост
- Икономически и финансови последици от агресията на Русия срещу Украйна
- Високите цени на енергията и финансовите пазари
- Икономическото възстановяване в Европа
- Подготовка на срещата на министрите на финансите и на управителите на централните банки на държавите от G-20 на 12 и 13 октомври и годишните срещи на МВФ

България приветства постигнатия общ подход на Съвета. Вярваме, че с него осигуряваме възможност REPowerEU да допринесе за изграждането на по-ефективна енергийна инфраструктура и система, от които ЕС се нуждае не само днес, но и в бъдеще.

Приветстваме и договорената гъвкавост, особено за държавите членки, чиито национални пакети по Механизма за възстановяване и устойчивост бяха значително намалени след преизчислението от 30 юни 2022 г., чрез осигуряването на възможност за прехвърляне на реформи и инвестиции, които допринасят за целите на REPowerEU и водят до премахване на зависимостта от внос на изкопаеми горива, от националните планове за възстановяване и устойчивост към главата по REPowerEU.

България намира предложения ключ за разпределение за добре балансиран.

► По време на заседанието министрите обсъдиха ролята на финансовите пазари по отношение на високата волатилност на цените на енергията и потенциалните политически мерки въз основа на презентация на Комисията. Това е част от усилията за предотвратяване на пренасянето на рискове във финансовата система.

Много доставчици на електроенергия са изправени пред високи "маржин искания" от така наречените "централни контрагенти", при които се извършва клиринг на индивидуалните сделки. Исканията за допълнително обезпечение отразяват задължението за предоставяне на обезпечение, обикновено парични средства, за компенсирание на риска от изпълнението на дериватната сделка.

Понастоящем исканията за допълнително обезпечение са толкова високи, което се дължи на голямото увеличение на цените на енергията, че в много случаи доставчиците на енергия трябва да се обърнат към правителствата с молба за ликвидна подкрепа, тъй като банките не желаят да предоставят допълнителни заеми. В този контекст има предложения, в т.ч. за намаляване на изискванията за ликвидност, произтичащи от исканията за допълнително обезпечение, или поне за разширяване на видовете обезпечения, различни от паричните средства, които енергийните дружества могат да предоставят.

► Министрите обмениха мнения относно фискалната и нефискалната роля на митниците на ЕС, които са крайъгълен камък за правилното функциониране на единния пазар.

Митническите администрации на ЕС традиционно изпълняват няколко роли в контрола на международните търговски потоци и тези роли са ясно определени в Митническия кодекс на Съюза, както следва:

- Защита на финансовите и икономическите интереси на ЕС и неговите държави членки
- Осигуряване на сигурността и безопасността на стоките, които влизат или напускат ЕС
- Улесняване на търговията

- Заключение относно финансирането на борбата срещу климатичните изменения
- Фискална и нефискална роля на митниците в ЕС

Тези основни задачи остават непроменени. През последните години обаче средата, в която работят митническите администрации, претърпя значително развитие: Загрижеността за сигурността и безопасността нарасна, на преден план излязоха въпросите, свързани с околната среда, а в отговор на войната срещу Украйна бяха въведени голям брой международни санкции, които често се прилагат от митниците на място.

Понастоящем съществуват повече от 350 законодателни акта, обхващащи, наред с другото, прекурсори на наркотици, стоки с двойна употреба, оръжия, парични потоци, медицински продукти и т.н., които изискват от митниците да проверяват съответствието на продуктите и допустимостта на стоките, които влизат в ЕС или го напускат. В същото време се подготвя ново законодателство, което ще възложи на митниците допълнителни контролни задачи в областта на принудителния труд или обезлесяването.

Напоследък очакванията към митниците на ЕС все повече се съсредоточават върху задачи от нефискален характер. При изпълнението на този широк спектър от контролни задачи обаче митническите органи остават отговорни за защитата на финансовите интереси на ЕС и съответните им държави членки носят отговорност за евентуални загуби при събирането на традиционните собствени ресурси на ЕС в случай на неизпълнение. Митниците на ЕС събират над 70 млрд. евро годишно на границата на ЕС, включително мита в размер на близо 25 млрд. евро през 2021 г., 1/4 от които отиват в бюджетите на държавите членки.

В същото време обемът на международната търговия нараства много значително с развитието на електронната търговия, а броят на внасяните стоки се е удвоил през последните 5 години. През втората половина на 2021 г. електронната търговия представлява 490 милиона митнически декларации в сравнение с 220 милиона в традиционната търговия, което обаче представлява по-малко от 1% от стойността на традиционната търговия.

През 2019 г. председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен заяви, че "е време да изведем митническия съюз на следващото ниво, като го снабдим с по-силна рамка, която ще ни позволи да защитим по-добре нашите граждани и нашия единен пазар". С оглед на това Комисията представи план за действие в областта на митниците, който беше приветстван в заключенията на Съвета през декември 2020 г.

България отчита необходимостта от укрепване и развиване на капацитета на митническите администрации за справяне с поредица нефискални задачи за осигуряване на сигурността и безопасността на гражданите на ЕС с оглед различни едновременно възникнали кризи, в т.ч. пандемията от COVID-19, войната в Украйна и последвалите икономически предизвикателства.

- ▶ Съветът проведе обмен на мнения по икономическите и финансовите аспекти на военната агресия на Русия срещу Украйна. Министрите на икономиката и финансите на ЕС следят с изключително внимание тези събития.
- ▶ В навечерието на 27-та Конференция на страните по РКООНИК Съветът прие заключения относно финансирането на борбата с изменението на климата. В заключенията си Съветът подчертава твърдия си ангажимент за

© Съвет на Европейския съюз

постигане на резултати в областта на финансирането на борбата с изменението на климата.

ЕС и неговите държави членки са най-големият участник в международното публично финансиране на борбата с изменението на климата, а от 2013 г. насам са увеличили повече от два пъти приноса си към финансирането на борбата с изменението на климата в подкрепа на развиващите се страни.

► Съветът одобри мандата и изявлението на ЕС пред Международния паричен и финансов комитет в контекста на подготовката на срещата на министрите на финансите и управителите на централните банки на държавите от G-20 на 12 – 13 октомври 2022 г. и годишните срещи на МВФ.

Министерство на финансите

София 1040

ул. "Г. С. Раковски" 102

Дирекция "Икономическа и
финансова политика"

Тел.: (02) 9859 2193

E-mail: ecfinpol@minfin.bg